

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m]
missa[rum] occurrentiu[m]**

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

Arti. vi. Resoluit sex dubia que circa sanguine[m] post eius sumpt[i]onem
occurru[n]t

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Capitulum

Dubii

vij

Quid agendum si sanguis ex toto effundatur: ita q̄ nihil penitus maneat in calice quod sumi possit.

Sol. Si de effuso aliquid recolligi possit vel lambi aut sorberi aut sugi agendum est vt in solutōne pcedentis dubij tactum est. Si autē nullum istoy fieri possit ne sacramentū maneat imperfectum ppardandus est calix de novo cum viuo & aqua. & ulterius pcedendū est sicut in casu quo calix post plectratōnem corporis vacuus dep henditur vel inepio liquore pparatus. vt superius arti. iij. circa resolutōnes secundi & quarti dubiorum exp̄ressum est

Arti. vi.

¶ Resoluit sex dubia q̄ circa sanguinem post eius sumptōem occurunt
I Quid agendum sit si sacerdos post sumptionem sanguinis dep hendar aliquam guttam adherere orificio calicis. ve exteri in pede vel in alia parte calicis.

Sol. Si certus sit q̄ illa gutta sit consecrata: quia videlicet sit se post preparatōnem calicis diligenter absterrisse calicem tam exterius q̄ etiam interius ab illo loco ubi stat vīnum infusum. tunc debet sumere illam guttam ante sumptionem ablutionis. Si autem sit dubius an sic consecrata sumat sub hac generali intentione & cōditione si sic consecrata. Si vero certus sit q̄ nō sit consecrata sumat cum ablutione. vel postea abstergat si exteri adhæreat Quo modo aut̄ haberī possit probabilis certitudo in tali vel in alijs casib⁹ consimilib⁹ patebit ex capitulo sequenti articulo primo circa resolutōem tredecimi dubij & sequentium.

¶ Quid agendum est si post sumptōem sanguinis deprehendar sacerdos aliquam guttam vel liquorēm spēi vīni adherere calile vel manipulo aut alteri huiusmodi.

Dubii

Sol. Si certus sit de consecratione istius gutte vel liquoris lambae vel sugar. & procedat vt superius in solutōne septimi dubij arti culi precedentis dictum est. Si vero dubitet faciat hoc sub conditione vt circa precedens dubium dictum est. Si autem certus sit q̄ non sit consecratus liquor ille vel gutta. tunc non est cus randum de tali.

¶ Etiam statim post sumptōem sanguinis debet fieri ablutione digitorum super calicem Ex quo enim adhuc in calice remansit alij qua species vīni. utputa humor quidā sive humiditas sub qua sanguis continetur. tales species si vīnum suffundatur corrumperent. & sic ibi definet esse sanguis christi. Quid igitur agendū sit. vt sumi possint absq̄ corruptōne.

Sol. Circa hoc sacramentū de possibili est agendum q̄ de decentius est. & pro maiori reverentia tanti sacramenti convenientius. Non est aut̄ possibile vt spēs sacramentales circa huius sacramenti celebratōem diu manere possint incorrupte. immo necesse est vt cito corrūpantur. Qum enim post sumptōem in stomachū descendunt nō diu persistere possint incorrupte. nō solū ppter subsequen tem debite ablutois sumptōem. sed & ppter pmissione humorū in

Septimum

Stomacho etiam ieiuno p̄ existentium. Sic etiā in descensu ad stomachū si
sint in parua aut modica quātitate corrūpuntur p̄ admixtōem humoris
salinalis. Et pari rōne etiam in ore p̄sertum cū post descensum sanguinis
ad huc remaneat in lingua & ore humiditas sacramentalis. quā humor
salinalis qui maior est corrūpit. Ab extra quoq̄ hoc idē quandoq; ne
cessario contingit. Nam si post cautam etiam sanguinis sumptōem nō fī
at abstercio siue ablutio calicis. nihilominus humiditas in calice reina
nens p̄ exalatōem siue circūstantem aerei corrupetur. & desinet ibi esse
sanguis christi. Idem etiam contingit circa exteriorem superficiem cas
licis in ea parte qua applicatum fuit inferius labium sacerdotis. Certuz
enī est q̄ labio illo humectato humiditate sacramentali etiam dicta pars
sumpantur & desinat ibi esse sacramentum. Abūcienda est igit̄ omnis
penitus scrupulositas vbi ineuitabilis occurrit necessitas. Conuenientior
tamen modo & decentior ut diximus agendum est. & vbi occurrit difficul
tas semper accipendum est illud quod minus habet de periculo. Nō era
videtur modus conueniens q̄ cum lingua calix exterius vel interius lam
batur. & ita humiditas illa sumatur vel abstergatur. precipue p̄pter scand
alum. neq; faciliter hoc possit fieri quo ad humiditatem que adheret
fundo calicis. Sic etiam non videtur modus conueniens ut cum digito
humiditas illa abstergatur. oportet enī digitum postea abluere vel suge
re. & vtroq; modo species sacramentales corrūperentur & non possent p̄
uenire ad stomachum. Qum hoc etiam possit occurtere periculum. si vñ
delicer humiditas sacramentalis subintraret inter vnguem & cutem digi
ti vbi neq; ablui neq; exui faciliter possit. & ex hoc possent astantes atte
ari & scandalizari p̄ opter multiplicem immisionem digiti in calicē. & alia
huiusmodi. Conuenientius ergo hoc modo agendū videtur ut sacerdos
cum diligentia & cautela sic p̄mo sumat sanguinē de calice ut nihil ampli
us qd p̄ labia extrahī possit in eo remaneat deuendo sursum vel erigendo
pedem eius & declinando & cauū ipius versus facie. vel inter labia sumen
do & sic tenēdo donec a fundo calicis tota humiditas q̄ defluere posset de
fluat ad labium calicis. diligenter tamē cauendo ne aliquid decidat & inde
sumat p̄ attractōem etiam cū anhelitu. & postq; diligenter notauerit q̄ ni
hil amplius defluere possit abluit primo calicem ne aliquid de sanguine
adherens remaneat in eo. & post sumptōem illius ablutōnis abluit di
gitos sup calicem. ut sic & humiditas calicis & species panis. & si aliqd de
illa in digitis remanserit totaliter abluatur & demū sumat. Non sit autē ni
mis parcus in vino circa ablutōem. sed tantū capiat ut os & labia q̄ specie
bus sacramentalib; fuerūt humectata sufficiēter ablui possint. & ut etiam
q̄ labia sic abluta possit ablui exterior pars calicis spēb sacramentalib; pri
us humefacta. Valde autem cauendū est ne sacerdos sit nimis plix² in
dicto modo agendi. ut nō generet redū astantib;. Nec sit etiam in modo
agendi singularis contra morem & p̄uetudinem doceſis vel religionis
sue. ut astantes nō scādalizentur de sua singularitate. vel de alijs sacerdos
tibus qui illam singularitatē nō obſeruant ſuſpicentes eos errare.

D i

Capitulum

iiiij Quid si sacerdos post sumptōnem sacramenti vigeatur spūto vel tussi rē.

Solo. Ante sumptōnem ablutōnis nullo modo expuerit ī est vel ex^d tuſſiendū aut exſcreandū. ne ſic ſpēs sacramētales t p ſequēt^s sacramētu ejiciat. ſz ſputū vel qd vigeat ad tuſſim aut ad exſcreationē retineat vel trāſglutiaſ. Si aut ex nūmia voleātia hoc fieri nō poſſit expuāt vel extuſſiaſ in aliq̄d vas aptū. vel in calice ſi aliud haſteri nō poſſet. vel in pāniculū mundū. t poſteā materia illa ſi nō appareat aliq̄ sacramētales ſpēs in ea cōburat et cīneres in ſacrario reponant. Uerū tamē ſi ſacerdos aī incēptionē miffē pſentiat ſe aliqua tali paſſione violeāter moleſtari. tutius ē vta celebrațōe abſtineat. Si vero poſt ſumptōnem de bīte ablutois qua t os t labia ſint ſufficiēter abſoluta vigeat aliq̄ p̄dicto. q̄uiſ nō ſit amplius periculū. tñ ppter maiore reuerentiā ſacramēti bonū eſt vt abſtineat q̄tum p̄t q̄rouſq; alīn potū vel cibū ſumplerit. Sitamen nūmis vigeat ejiciat hmoi ſup fluitates ad aliquē locūn vbi nō cōculetur pedib⁹ vel habeat ſecum pāniculum in quem mittat.

v Quid agendū ſit ſi poſt ſumptōnem ſanguinis patiatur ſacerdos vomitū vel ex infirmitate emittat p ſeſſiū qd ſumplſit. Sufficiēter hoc p̄t ex dietis. Si enī ibi nō poſſent dephendi ſpēs sacramētales panis. ex quo ſpēs vini tā p̄mixte ſunt aliq̄ humorib⁹ ut nō poſſint diſcerni. q̄ fortassis corrupte ſunt. inq̄ uoluenda eſt illa materia in ſtūpa vel panno t cōburat. t cīne res reſeruandi ſunt ut ſupra dictum eſt

vi Quid agendū ſit ſi ſacerdos poſt ſumptōnem ſanguinis deprehendat venenū vel aliq̄d aīl venenosum fuſſe in calice. t illud ſe ſumplſſe ſciat. an liceat eum vomitū procurare.

Solo. Si per vomitū ſperet ſe liberare. t pſertim ſi medicus pſuſ lat tūc licet ei euomere. Neoc tñ caute fieri debet in aliq̄d vas mundū. t ſi aliq̄ ſpēs sacramētales ibi appareat recolligātur et in ſacrario reſeruētur. reliqua vero materia cōburat t cīne res ſimiliter in ſacrario reſeruentur

¶ Capitulū octauū de dubijs q̄ circa debitā formā conſe crationis iſtiuſ ſacramēti occurruū duos habet articulos.

Arti. i.

¶ Resoluit. xvi. dubia circa formam pſecratiōnis panis occurrentia

I Quesit ſufficiens t debita forma pſecratiōnis panis
Solo. Forma eſt iſta. Hoc eſt em̄ corpus meum

ii Ultrum hec coniunctio (enī) ſit de ſubſtantia forme t de neſteſſitate etiam proferenda.

Solo. Nō e de ſuba forme neq; de neſteſſitate pſecratiōis ſacramēti. nō tñ debet ſcienter omitti. alioq̄ ſacerdos grauiter peccaret.

iii Ultrum ſacerdos ſi omissis omnibus alijs q̄ in muſſa dicit ſolent diceret ſolū p̄dicta verba ſup panē aptū pſecraret.